

سخن سردبیر

امیرحسین عزتی

کارشناسی روزنامه نگاری

نبض‌های نامنظم دانشگاه در ایران

در میان نهادهای اجتماعی موجود در جامعه، دانشگاه تنها نهادی است که خروجی آن سه عنصر فرهنگ، دانش و قدرت است. عناصری که هر یک به تنهایی نقش اساسی در بروز تغییرات مختلف جامعه دارند. بنابراین شناخت مشکلات دانشگاه و تلاش برای رفع آن‌ها، نوعی سرمایه گذاری پنهان محسوب می‌شود.

بررسی وضعیت دانشگاه در ایران، خواه و ناخواه ما را با انبوهی از معضلات و کاستی‌ها مواجه می‌سازد. معضلاتی که از عدم هماهنگی میان آموزش و پرورش و دانشگاه آغاز شده و به آسیب‌هایی چون پایان نامه فروشی، مدرک گرایی و پولی شدن دانشگاه‌ها ختم می‌شود.

دانشگاه در ایران به ماشینی مبدل شده است که دانشجو را به عنوان یک ورودی دریافت کرده و تحت یک سری قوانین ثابت و منسوخ آنان را با کمترین بازدهی به عنوان خروجی به جامعه تحویل می‌دهد. بدیهی است که در این فرآیند، فرصتی برای خودنمایی و بروز پتانسیل‌های فردی وجود ندارد. دانشگاه به جای این‌که نهادی برای تحرک اجتماعی و مقابله با نابرابری‌ها باشد، خود به یک نابرابر ساز تبدیل شده است؛ یعنی افرادی هستند که مدرک را خریداری می‌کنند و با این خرید و فروش مدرک، نابرابری‌های اجتماعی و طبقاتی روز به روز بیش‌تر می‌شود. از جمله آسیب‌هایی که این روزها گریبان گیر دانشجو و دانشگاه شده است و دانشگاه صداوسیما نیز از آن مستثنی نیست، فراگیری جنبش «مقاله نویسی است» است. این جنبش از الگوی استاد-دانشجو پیروی می‌کند؛ به این صورت که طرفین تلاش می‌کنند با تولید مقاله، رزومه علمی خود را پربارتر کنند! در این بین دستگاه‌های ذیربط، سخن از افزایش تولید علم به میان می‌آورند، غافل از این‌که مقاله نویسی لزوماً منجر به تولید علم نمی‌شود، اما متأسفانه مسئله تولید علم در ایران مدت هاست که به یک ابزار سیاسی در جهت پیشبرد اهداف سیاستمداران تبدیل شده است. در حالی که ماهیت علم، یک مقوله غیرسیاسی و صرفاً پژوهشی و عملگراست.

نشریه دانشجویی نبض
جامعه رسانه اسلاهی
دانشجویان دانشگاه صداوسیما

شیخون به قلب صداوسیما، هک یا نفوذ؟

حضور رئیس سازمان در دانشگاه اولویت ندارد!

صفحه ۱

مصاحبه اختصاصی نبض با
مدیر شبکه فراتر اچ دی

صفحه ۷

چوب حراج صداوسیما

صفحه ۶

حضور رئیس سازمان در دانشگاه اولویت ندارد!

شفاهی و حضوری که ماهانه یا حتی هفتگی برگزار می‌شوند، علی‌رغم اثر مثبت خود دردی را دوا نخواهند کرد.

دانشجویان و صاحب‌نظران دانشگاهی حرفشان را ده‌ها سال است که با زبان پایان‌نامه و مقالات و آثار مکتوب و مدون فریاد می‌زنند، اما سال‌هاست آنچه البته به جایی نمی‌رسد فریاد است! سرتان را به درد نیاورم، مخلص کلام اینکه صدای دانشجویان و صاحب‌نظران حوزه رسانه را باید در سکوت پایان‌نامه‌ها و پژوهش‌های خاک خورده‌ای یافت که هر سال و هر ترم به تعدادشان اضافه می‌شود و این میسر نمی‌شود مگر اینکه در اسرع وقت سازوکار موثری برای استفاده از این گنج‌نامه عظیم که سال‌ها سرمایه صرف آنها شده یافت؛ نه در جلسات چند ساعته که نهایتاً عقبه‌ی چهارساله دانشجویان را در بر می‌گیرد و نظرات تلبار شده چند ده ساله در آن به محاق رفته است. مخاطب خاصم دکتر جبلی است که در این مدت کوتاه ثابت کرده اهل سخن‌های تر و تازه و ایجاد تغییرات مثبت است، نه صرفاً بریدن روبان و کلنگ‌زنی. با روحیه‌ای که از ایشان سراغ داریم هیچ بعید نمی‌دانیم که اصل سخن را بشنوند و نشان دهند در این حوزه هم اهل تعارف نیستند و بالاخره به عنوان اولین مدیر، دست دانشگاه را در دست سازمان بگذارند!

محسن خسروی

کارشناسی ارشد مدیریت رسانه

سخن، علی‌رغم ظاهر غلط اندازش از جنس غر زدن‌های معمول و ژست‌های توخالی مطالبه‌گری نیست؛ قرار هم نیست شرایط هرطور که پیش می‌رود دائم ادای آدم‌های ناراضی و دغدغه‌مند را در بیاوریم و به هر مسئله‌ای واکنش انتقادآمیز داشته باشیم؛ اما به هر حال باید چیزی که گفتنی است گفته شود؛ اگرچه بیم آن می‌رود که مخاطب، چه مدیران سازمان و چه دیگران، برداشت‌های مختلفی از آن داشته باشند. مسئله، همان دغدغه چندین و چندساله است که سخنان رئیس محترم و البته محبوب سازمان این زخم کهنه را انگار تازه تر کرد! دکتر جبلی که حقیقتاً نشان داده صادقانه به دنبال ایجاد تغییر و تحول مثبت در سازمان است، در همین راستا و از روی دیدگاه ارزنده خویش مبنی بر استفاده از نظرات کارشناسان در مراسم روز دانشجو در دانشگاه صداوسیما قول داد که بصورت مداوم سراغ دانشجویان و کارشناسان دانشگاهی این حوزه بیاید و از نظرات آن‌ها استفاده کند.

فارغ از ارزشمندی این نوع نگاه اما باید گفت این قول هم ضمن اینکه باید عملی بودن آن در طول زمان سنجیده شود، کارساز نیست. داستان عدم استفاده سازمان از گنجینه نظری دانشگاه صداوسیما همان «پای‌بست ویران» است و این قول رئیس محترم همان «نقش ایوان»! سال‌هاست که مطالبات از جهات مختلف به سمت سازمان سرازیر است که این عقبه تئوریک سازمان و این گنجینه گران‌بهای علمی، یعنی دانشگاه صداوسیما با همان پایان‌نامه‌ها و مقالات درحال خاک خوردن کتابخانه‌اش چرا مورد استفاده قرار نمی‌گیرد؛ اصل سخن این است که برای استفاده از این گنجینه باید سازوکاری موثرتر از جلسات حضوری و شفاهی در نظر گرفته شود تا سازمان بتواند بصورت اصولی از این نظرات و پیشینه علمی و نظری استفاده کند؛ وگرنه تنها جلسات

اسطوره شناسی یا الگوی سفر قهرمان در سریال بازی مرکب

است. فارغ از این که با اتفاقی تصادفی به پیکی بر می خورد که او را به قلمرو جدیدی دعوت می کند.

پیکی که وسوسه گر و مرموز است توسط نشانه و رمزی قهرمان را کنجکاو می کند تا به خواسته اش برسد و این آغاز جدایی و فاصله گرفتن از دنیای امن و هر چند مایوسانه خود به سمت ناشناخته هاست.

قهرمان پس از ورود به نخستین ن دنیای جدید و روبرویی با ناشناخته ها و ترس های دور از دنیای روتین خود سعی به برگشت به حالت قبلی و امن خود دارد و بنابراین دعوت را رد می کند و مدتی به تلاش مایوسانه در دنیای قدیم می پردازد و این زمانی است که بازیکنان از بازی انصراف می دهند؛ اما دیگر دنیای قبلی با درک دنیای جدید یکسان نیست،

بنابراین قهرمان داستان ما دوباره عزم خود را جزم کرده و وارد قلمرو جدیدی می شود که جزیره ای مرموز و سرشار از گنج ها و البته خطر هاست. بنابراین قهرمان ما خودخواسته در شکم نهنگ اسطوره ای قرار می گیرد که نتیجه ای جز مرگ برایش متصور نیست. این نهنگ همان بازی هاست که قهرمان باید با طی کردن مراحل و بازی ها از آن بیرون بیاید و نمونه ای آن را در هفت خوان رستم هم دیده اید. به این ترتیب قهرمان ما در جاده آزمون ها قرار می گیرد و باید این بازی ها را پشت سرگذارد تا قدرتی را به دست آورد که بتواند شکم نهنگ اسطوره ای را پاره کند و از آن بیرون بیاید. بنابراین این ورود دوباره و خودخواسته قهرمان نوعی فحای خویشتن است و اکنون قهرمان که جسمش را فدا کرده به سفر درون می رود و سعی می کند انسانیت خود را در این بازی های خطرناک که اصلا آسان نیست حفظ کند و برای رسیدن به هدف خود هرکاری را انجام ندهد و از جاده ای پر پیچ و خم وجود خود با دیوها مبارزه کند و بر آنها غالب

حسین نیک نهاد

کارشناسی کارگردانی تلویزیون

اسطوره ها در قالب های مختلف در جوامع مختلف به مرور زمان ایجاد شده اند و بار فرهنگی و اعتقادی و ارزشی جوامع را شکل می دهند. این اسطوره ها در جوامع مختلف روی کره ی زمین قرابت محتوایی و مضمونی زیادی با هم دارند که از ناخودآگاه جمعی ما سرچشمه می گیرند. بنابراین عوامل تعیین کننده و تاثیرگذار بر روح و روان و شکل دهنده به ارزش ها و باورهایمان هستند. کهن الگوها دارای جنبه های فردی و جمعی هستند که هرگاه نیروها و نموده های آن در مقیاس گسترده فعال شود می توانند مفید و یا خطرناک باشند و هر کهن الگو مشخص کننده ی راه های رفته شده ی درست و غلط در گذشته است که ما را نسبت به این دور راه آگاه می کند تا از آن ها تجربه کسب کنیم. حال اگر نتوان راه درست را تشخیص داد، پس از مدتی آشفتگی غیر قابل کنترلی در روان انسان و جامعه ایجاد می شود. همچنین استفاده از این الگوهای مثبت و منفی نه یک جامعه خاص بلکه جامعه جهانی را به خود جلب می کند؛ چرا که اساطیر از مرزها فراتر می روند. همان کاری که هالیوود در اکثر فیلم هایش انجام می دهد تا با تفسیر به رای، هرچند نادرست، ایدئولوژی خود را بر جهان حاکم کند. اکنون می خواهیم این الگوها در سریال بازی مرکب پیدا کنیم. این سریال محصول کره جنوبی و به کارگردانی هوانگ دونگ هیوک است که در سپتامبر سال ۲۰۲۱ میلادی از شبکه نتفلیکس پخش شده است و داستان آن مربوط به افرادی است که به دلایل مختلف در زندگی شکست می خورند و ناگهان دعوت نامه ای مرموز با وعده پولی هنگفت برای شرکت در بازی ناشناخته ای ایای دریافت می کنند. این بازی در جزیره ای دور افتاده ای انجام می شود و افراد در محافظت قرار دارند. در نهایت پس از انجام کامل این بازی ها صاحب پول می شوند و به زندگی قبل خود باز می گردند. داستان از جایی شروع می شود که قهرمان داستان در زندگی روزمره و سرشار از بدبختی خود غرق شده است و درحقیقت هنوز در محل امن خود قرار دارد که حکم ماندن در آغوش امن مادر را دارد و قهرمان هنوز به کهن الگوی جهان مادر وابسته

مانند دوست قهرمان (چو سنگ وو). همچنین در بازی مرکب خیر و شر و همچنین فرد خوب و بد در جاده دشوار آزمون‌ها قرار گرفته‌اند و تنها کسی پیروز است که وجود خود را صیقل داده و از مادیات گذشته است. در حقیقت این بازی‌ها یا آزمون‌ها نماد بحران‌هایی است که در راه ادراک حقیقت وجود دارد و اوج این بلوغ را در بازی آخر می‌بینیم که قهرمان آخرین قربانی خود را به پای محراب حقیقت ذبح می‌کند که در واقع همان کینه و انتقام اوست که از چوسنگ وو به خاطر کشتن کان سه بیوک در دل دارد و به این ترتیب دوباره متولد می‌شود. درک کامل سفر قهرمان برای آن است که هرکس باید با توجه به این اصول کلی بشری جایگاه خود را بشناسد و با کمک آن از دیوارهایی که او را احاطه کرده بگذرد و دیوهای وجود خود را که انعکاس رازهای نفسش است بشناسد. اما باید توجه داشت که فیلم‌ساز و ایدئولوژی فکری این سریال در واقع این حقایق که از دوران باستان وجود داشته و همراه ناخودآگاه انسان‌ها در طول تاریخ عجین شده را طوری تفسیر می‌کند که دقیقاً منطبق بر اسطوره‌های گذشته نیست؛ بلکه با تفاوت‌هایی همراه است. چرا که معمولاً اسطوره‌ها عوض نمی‌شوند، مگر بدلی از آن‌ها ساخته شود که تفاوت‌های هر چند اندکی با اسطوره‌ی اصلی داشته باشد تا بدین ترتیب به صورت آهسته و به تدریج نقشی از اسطوره اصلی نماند و اسطوره‌ای پدید آید که کاملاً مطابق خواست و معیارهای آن ایدئولوژی است. برای مثال آیا تماشا کردن و انتظار کشیدن مرگ فردی در پیاده‌رو تا ساعتی معین برای شخصی که باید متحول شده باشد، ادامه‌ی همان بازی‌ها نبود؟

شود. برای مثال او حاضر نمی‌شود شخص دیگری را فدای خود کند تا به پول برسد؛ اما می‌بینیم که دیگران این کار را به راحتی انجام می‌دهند.

در این سفر فردی که می‌خواهد ایمن سفر کند و تمام بازی‌ها را به سلامت رد کند و هنوز از خود نگذشته است، در نهایت هلاک خواهد شد. این مرحله تزکیه نفس است و باید در این دنیای غریب حس‌های وجود پاک و فروتن شود و به اصطلاح مس وجود، طلا گردد. کودکی که از آغوش امن مادر خود فاصله گرفته باید در این مرحله‌ی گذار که همان بازی‌هاست پوست بیندازد و وارد مرحله جدید و بلوغ شود، اما این بدان معنا نیست که هرکار کثیفی را می‌تواند انجام دهد و یکی از دلایلی که در این سریال از بازی‌های زمان بچگی استفاده شده همین است تا فرق آن را بین دوران کودکی و دوران بزرگسالی که انسان متحول شده و اکنون بدی‌ها را شناخته نمایش دهد و نشان دهد که این انسان چگونه می‌تواند در مرز بین خیر و شر که اکنون هر دو را در دست دارد حرکت کرده و از آزمون نهایی با موفقیت رد شود تا قهرمان از جسم و پول و محیط مادی جدا شده و به فضیلت‌های برتر مانند کمک به دوستان برسد. در حقیقت در این آیین تشرف باید غرور و مقاومت شکسته شود و شخص همه چیزش را کنار بگذارد و سپس در مقابل چیزی که مطلقاً برایش غیر قابل تحمل است سر فرود بیاورد و با پیرمردی در یک بازی دونفره که نمی‌داند چیست همراه شود؛ در جایی که هیچکس به فکر دیگری نیست و هرکس کلاه خود را گرفته تا باد آن را نبرد. عده‌ای نیز راه خلاف را پیش گرفته و هرچه جلو می‌روند به جسم و تن وابسته‌تر می‌شوند؛

دانشجویان رسانه؛ افسران جوان جنگ نرم

فرگاه افشار

کارشناسی روزنامه نگاری

سلام!

مخاطب این شماره‌ی نبض، شما دانشجویان هستید لطفا خودتان را در موقعیتی که شرح می‌دهیم تصور کنید:

شما مدتی است که دانشجو شده‌اید. یک ماه، یک ترم، یک سال، یا حتی یک مقطع تحصیلی را گذرانده‌اید و اکنون در آستانه‌ی فارغ التحصیلی می‌باشید. اما به ناگاه تمام محاسباتتان به هم می‌ریزد و متوجه می‌شوید که در چرخه‌ی زمان گیر افتاده‌اید و حالا مجبورید تا آخر عمر، دوران دانشجوییتان را بارها و بارها زندگی کنید.

حال از شما می‌خواهیم به تک تک روزهایی که به عنوان دانشجو گذرانده‌اید، دقیق‌تر فکر کنید. به این فکر کنید که در این دوران با چه افرادی معاشرت کرده‌اید، چه کارهایی انجام داده‌اید و به طور کلی هر روزتان با روز قبل چه تفاوت‌هایی داشته است...

احتمالا اکثر شما که این متن را می‌خوانید، دانشجوی اهل رسانه هستید. پس در این موقعیت فرضی شما یک تفاوت مهم با سایر دانشجویان دارید: ابزار و بستر کار شما یعنی رسانه همیشه و همه جا همراهمان بوده و شما می‌توانستید از آن برای خلق آثار ارزشمند، پرداختن به دغدغه‌هایتان، ایجاد تحول، ساختن آینده و بسیاری از کارهای بزرگ دیگر استفاده کنید.

اکنون سوال اصلی این است که آیا شما هم مثل سایر دانشجویان، دوران دانشجویی خود را با این خیال گذرانده‌اید که وقتی از درس و کتاب فارغ شدید، وارد محیط کارتان می‌شوید و تازه اینجاست که به همه نشان می‌دهید چه کارهایی از دستتان بر می‌آید و چه خدمتی به دنیا و مردمش می‌کنید!

البته شاید هم از آن دسته افرادی باشید که در دوران دانشجویی فعالیت‌هایی کرده‌اید که یادآوری مکررشان

نیروهای مسلح جنگ نرم!

جنگ نرم همه‌جانبه‌ی دشمن، امروز قابل انکار نیست. در این جنگ، هنرمندان و اهالی فکر و نظر، در حکم نیروهای مسلح در جنگ سختند... جایگاه فیلم و سریال در این میان بسیار برجسته است.

مهرها
۹۷/۰۷/۲۵

این شما دانشجویان هستید که آینده‌ی رسانه و یا حتی آینده نظام و کشورتان را رقم می‌زنید. توصیه می‌کنیم هر وقت درگیر روزمرگی دانشجویی شدید و احساس کردید هرروزتان همانند روزهای قبل است و هیچ حرکت و تغییری ندارید، به این فکر کنید که اگر قرار باشد این روزها روی دور تکرار گذاشته شوند، چگونه می‌توانند برایتان تبدیل به یک عذاب ابدی شوند.

و اما در پایان، از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با دانشجویان یاد می‌کنم که فرمودند:

«در جنگ نرم، شما جوان‌های دانشجو، افسران جوان این جبهه‌اید... افسر جوان در صحنه است؛ هم به دستور عمل می‌کند، هم صحنه را درست می‌بینید، با جسم خود و جان خود صحنه را می‌آزماید. لذا این‌ها افسران جوانند؛ دانشجو نقشش این است.»

وابسته به آن می‌چرخد. دور از حق نیست اگر بگوییم تمام شبکه‌های تلویزیونی تحت سیطره برنامه‌های کنکوری درآمده‌اند. در این آشفته بازار، دلان کنکور که هیچ وقت از غافله عقب نمانده‌اند، بی خیال این رسانه بی سر و صاحب نشده و آن را نیز تسخیر کرده و از سر و روی آن بالا می‌روند.

پر کردن آنتن با قابلمه فروشی به بهانه برنامه آشپزی، فروش محصولات لاغری، کرم‌ها و محصولات آرایشی بهداشتی و... که گهگاه با حضور سلبریتی‌های همیشه در صحنه انجام می‌گیرد، همچنین فروش آنتن به برنامه‌های کنکوری به همراه سایر اهمال‌کاری‌ها و غفلت‌های صدا و سیما از جمله مواردی است که دست به دست هم داده‌اند تا غزل خداحافظی دوران شکوه و اعتبار تلویزیون هر چه بلندتر خوانده شود. اما دریغ از مسئولی که به اندازه پوست جو برای این

تا آخر عمر باعث می‌شود به خودتان افتخار کنید.

اما اگر جزو گروه اول هستید و تا اینجای کار دست روی دست گذاشته‌اید، شاید بهتر باشد از همین حالا تصمیم بگیرید که در مدت باقی مانده تا می‌توانید کار مفید انجام دهید، تا می‌توانید دغدغه داشته باشید و به طور جدی و اصولی به این دغدغه‌ها فکر کنید. چون احتمالاً نمی‌خواهید تا آخر عمرتان حس بی فایده بودن و منفعل بودن را تجربه کنید.

خبر خوب این است که فرضیه‌ای که باهم ساختیم، هیچ‌گاه قرار نیست به وقوع بپیوندد و دیر یا زود دوران دانشجویی شما هم به پایان خواهد رسید و بعدها احتمالاً به عنوان یکی از بهترین دوران زندگیتان از آن یاد می‌کنید.

به طور کلی، این موضوع که دوران دانشجوییتان را چگونه بگذرانید مسئله‌ی مهمی است؛ چون طبیعتاً

چوب حراج صداوسیما

محیا کوشکستانی

کارشناسی مهندسی مخابرات

دیگر هیچ چیز سر جای خودش نیست. گویی تلویزیون را در ماشین لباسشویی انداخته و حسابی تکانش داده باشند. هر چند مدت‌ها بود که تلویزیون با جامه خاکستری رنگ خود رو به افق حرکت می‌کرد، اما این روزها به نظر می‌رسد که سخت در حال محو شدن است!

اوضاع طوری شده که وقتی جعبه جادویی را روشن می‌کنی، لابه‌لای انبوه انواع و اقسام تبلیغات، شاید بتوانی فیلم و سریالی هم برای تماشا پیدا کنی! علی‌رغم افزایش تعداد شبکه‌ها نسبت به چند سال پیش، به نظر می‌آید محتوای تولیدی به معیار همان سال‌ها ساخته می‌شود. شبکه‌ها نیز پر شده‌اند از تایم‌های خالی که با انواع و اقسام تبلیغات لبریز می‌شوند. تلویزیونی که روزی انتظار می‌رفت بستری برای انعکاس صدای مردم، مطالبه‌گری، آگاهی و جریان‌سازی فرهنگی و... باشد، این روزها اما، بیش‌تر به صدای رسای فروش محصولات خانگی و تریبونی برای عده‌ای دلال و تاجر بدل گشته است. بارزترین مثال این قضیه، حول کنکور و مسائل

رسانه دل بسوزاند.

پاسخگو است؟ و چه بسا پرسش‌های دیگر. در زمانه‌ای که رسانه حرف اول را در دنیا می‌زند،

مسئولان گویی که خفته باشند، این قدرت عظیم را نادیده گرفته و با پوچ کردن اوقات مفید شبکه‌ها، به نوعی آب در آسیاب بیگانه ریخته و صحنه را به دست دیگری می‌سپارند.

امید است اصحاب رسانه در صدد ارائه‌ی تولیدات مفید برآمده و در حفظ تئمه فرهنگ به یغما رفته‌مان بیش از پیش مبادرت ورزند.

شاید در نگاه اول اینطور تصور شود که خرید آنتن هزینه چندان بالایی نداشته باشد، اما با یک تحقیق ساده، حتما متوجه ساز و کار عجیب تبلیغات خواهید شد.

اما سوالی که مطرح می‌شود این است که هزینه این حجم از تبلیغات به جیب مبارک کدام شخص یا نهاد سرازیر می‌شود؟ با این اوصاف، چطور بهانه‌ی نداشتن بودجه برای تولید محتوا و فیلم و سریال‌های با کیفیت را بپذیریم؟ اصلا چه کسی در این زمینه

در دنیایی که هر لحظه در حال تغییر است از تغییر نترسیم

و تجربه تماشا را برای مخاطبان‌شان لذت‌بخش‌تر کرده‌اند و البته با این کار، جایگاه خویش را در فضای رقابتی بین رسانه‌ها، حفظ کرده‌اند.

شاید کمتر کسی مطلع باشد اما تلویزیون ما نیز در این حوزه حرف‌هایی برای گفتن دارد. اگر گیرنده تلویزیونی ۴K داشته باشیم و در منطقه ما فرستنده بسته پنجم قابل دریافت باشد، می‌توانیم با تنظیم کردن گیرنده بر روی شبکه فراتر، تغییر را احساس کنیم. حالا یک سال و اندی از زمان راه‌اندازی این شبکه می‌گذرد. به سراغ ابوالفضل صالحی مدیر شبکه فراتر که خود از فارغ‌التحصیلان دانشگاه صداوسیماست رفتیم تا اوضاع و احوال این شبکه تازه تاسیس را جویا شویم.

تولید باید جلوتر از فناوری باشد اما در ایران چنین نیست

مدیر شبکه فراتر در ابتدا ماهیت این شبکه را روشن و به پیشینه چنین شبکه‌هایی در دنیا اشاره کرد و گفت: تمام برودکسترهای بزرگ دنیا شبکه‌هایی دارند تحت عنوان «شبکه پیشران». این شبکه‌ها معمولا در حوزه فنی و محتوا پیشران هستند. در دنیا، پیشرانی در حوزه فنی بر خلاف حوزه محتوایی سرعت زیادی دارد.

مبدع شبکه پیشران، NHK ژاپن بود که در سال ۱۹۸۴ فناوری اچ‌دی را آغاز کرد. ترکیه هم شبکه پیشران دارد. از عمر رادیو و تلویزیون کشور ما ۷۰ سال

احمد رضا انصاری فرد

کارشناسی روزنامه نگاری

سید اسماعیل عرب جعفری

کارشناسی روزنامه نگاری

گفتگوی اختصاصی نشریه نبض با مدیر شبکه فراتر:

شبکه فراتر، شبکه کمتر شناخته شده معاونت توسعه و فناوری رسانه ملی، اندک اندک به دو سالگی خود نزدیک می‌شود. این شبکه تازه تاسیس در طول این عمر حدودا دو ساله خویش، به چه جایگاهی در سطح بین‌المللی دست یافته است؟

همزمان با فرصت‌هایی که همچون ابر می‌گذرند، فناوری هم به سرعت گذر ابر گسترش می‌یابد و پله پله جلوتر می‌رود. چه بسا در همین چند ثانیه‌ای که شما صرف خواندن این سطر کردید، بشر قله جدیدی از فناوری را فتح کرده باشد. در چنین جهانی، همه چیز تحت تاثیر فناوری و مدام در حال تغییر و تطبیق با تکنولوژی روز است و ما گریزی از این پدیده نداریم. امروزه به روز شدن، شرط بقاست. در دنیای رقابتی رسانه‌ها شاید بهتر بتوان این قضیه را درک کرد.

تصویر، بخش عظیم، مهم و تاثیرگذاری از زندگی تک تک ماست و آن هم از قافله پیشرفت و ترقی عقب نمانده است. رسانه‌های تصویری که تلویزیون مهمترین آنهاست، لاجرم خودشان را با این تغییرات وفق داده‌اند

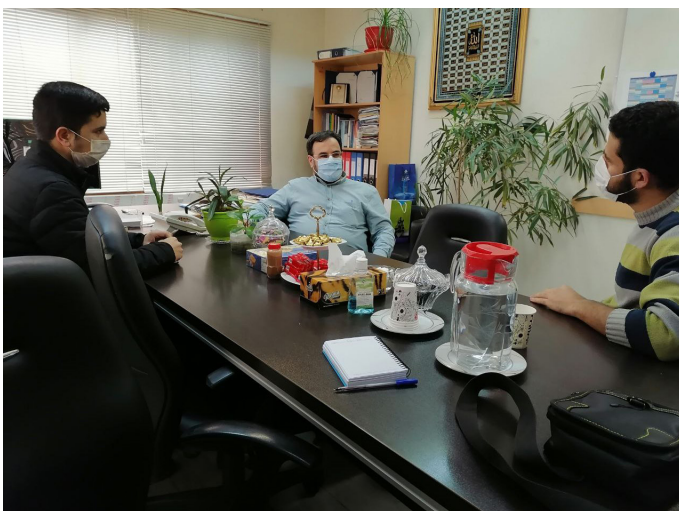
وی گریزی هم به اختلاف بین صداوسیما و وزارت ارتباطات بر سر باند ۷۰۰ و ۸۰۰ در دوره قبل زد و اظهار کرد: در اردیبهشت ۹۹، بحث فرکانس‌ها داغ شد و وزارت ارتباطات ورود کرد تا باند ۷۰۰ و ۸۰۰ را از صداوسیما بگیرد. باند ۷۰۰ و ۸۰۰ متعلق به مردم است. تا وقتی هستیم، اجازه نمی‌دهیم از باندی که مال مردم و یک امکان عمومی رایگان است، کسی پول دریاورد.

چرا بی‌بی‌سی سخنانی‌های امام را با کیفیت‌تر از ما دارد؟!؟

مدیر شبکه فراتر در ادامه تاکید کرد: دارایی یک سازمان رسانه‌ای چیست؟ محتوا. اگر قرار باشد یک پل بسازیم، آیا عقلانی است که آن را با متریال کم کیفیت بسازیم؟ قطعاً خیر. در رسانه هم همینطور است. عمر دارایی دیجیتال، با حفظ مشخصه فنی است که تضمین می‌شود. چرا الان بی‌بی‌سی محتوای نگاتیوی سخنانی‌های امام را با کیفیت‌تر از خود ما دارد؟

صالحی ادامه داد: سریال سلمان فارسی در حال تولید است و سوال من از تهیه کننده سریال این است که شما با چه فناوری‌ای دارید این سریال را تولید می‌کنید؟ پولی که در سریال سلمان فارسی هزینه می‌شود، در برابر هزینه فناوری‌ای که لازمه ماندگاری محتواست، اصلاً قابل مقایسه نیست. همانطور که پیش‌تر اشاره کردم، تولید باید همواره جلوتر از فناوری باشد. این سریال در حال ضبط با کیفیت ۴K است و این در حالی است که فناوری ما در حال حاضر ۴K است!

ترس از تغییر مهم‌ترین مانع پیشرفت است

می‌گذرد اما تا سال گذشته کسی جرئت نکرده بود به سراغ راه‌اندازی شبکه پیشران برود. راه‌اندازی شبکه پیشران در ایران، راه‌اندازی چیزی بود که نمونه‌ای از آن وجود نداشت. اینجا دو راهکار وجود داشت؛ اول اینکه پول هنگفتی بدهیم به موطلابی‌های چشم آبی تا بیایند و برایمان شبکه پیشران راه بیندازند. دوم آنکه یک سری نیروی پای کار داشته باشی تا بزنند به میدان مین. ما جزو گروه دوم نیستیم اما این کار را کردیم.

ابوالفضل صالحی در خصوص وظیفه‌ای که بر دوش شبکه فراتر است، گفت: وظیفه شبکه پیشران، این است که گروه‌های برنامه‌ساز اعم از فیلم و سریال و مسابقه و... را وادار کند که کارهایشان را به صورت ۴K و HDR تولید کنند. البته اگر بودجه و امکانات در اختیارمان قرار بگیرد، در حوزه تولید محتوای اختصاصی نیز ورود خواهیم کرد.

او با تاکید بر اینکه شبکه فراتر، به‌عنوان یک شبکه تلویزیونی، بالاترین سطح فناوری دنیا را دارد، عنوان کرد: در دنیا، تولید همیشه جلوتر از فناوری حرکت می‌کند. یعنی در تولید محتوای رسانه‌ای، فناوری تصویر پیشرفته‌تر که در سال‌های آتی خواهد آمد نیز مدنظر است. در ایران اما متأسفانه تولید ما از شبکه تلویزیونی ما به جهت فناوری عقب‌تر است. صالحی در تایید ادعایش مبنی بر سطح بالای فناوری شبکه تصریح کرد: درباره منحصر بفرد بودن فناوری شبکه فراتر در منطقه لازم است بگوییم که ترکیه هم شبکه پیشران با کیفیت ۴K دارد اما هنوز به فناوری HDR نرسیده است. تجربه نشان داده که ۴K تا ۳۰ درصد و HDR تا ۷۰ درصد، تجربه کاربری را بهبود می‌بخشد. با اینکه هزینه‌ای که ما از ابتدا تاکنون برای این شبکه کردیم، به یک میلیارد نرسیده، ما طبق سند ۲۳۴۳ کنوانسیون ATU نهمین کشور توسعه یافته دنیا در صنعت صدا و تصویر هستیم.

گفتند نه بودجه داریم و نه تاسیسی چنین شبکه‌ای اولویت ماست

ابوالفضل صالحی سپس ماجرای راه‌اندازی شبکه فراتر را شرح داد و گفت: ما برای راه‌اندازی این شبکه، برآورد کردیم که ده میلیون یورو بودجه لازم داریم. به ما گفتند که نه چنین پولی داریم و نه این کار برای ما اولویت دارد. چندین بار گفتیم که چنین پتانسیلی وجود دارد و ما از نظر دانش چیزی از نمونه‌های خارجی کم نداریم و در آخر پذیرفتند.

شبکه سه و ورزش، ما را رقیب خود می‌داند

ابوالفضل صالحی از رقابت دیگر شبکه‌ها با فراتر سخن گفت و عنوان کرد: شبکه سه و شبکه ورزش ما را رقیب خودشان می‌بینند. بسیاری از گزارشگران به نام ورزشی نسبت به گزارش در شبکه فراتر تمایل بیشتری دارند. مگر ما چه چیزی داریم؟ ما مردم را داریم. ما بدلیل کمبود بودجه ناچاریم برخی مسابقات را بدون گزارشگر اختصاصی و با صدای گزارشگر دیگر شبکه‌ها روی آنتن ببریم. شاید باور نکنید اما دیگر شبکه‌ها مسابقه ورزشی را از داخل کنداکتورشان حذف می‌کنند تا ما نتوانیم از صدای گزارشگران استفاده کنیم! المپیک را نگذاشتند پخش کنیم؛ با اینکه سازمان صداوسیما چندین میلیارد پول خرج کرده بود! این سنگ‌اندازی‌ها، کار باند مافیایی منافع در سازمان است.

خطای هاله‌ای، بلای جان رسانه

مدیر شبکه فراتر تاکید کرد: متأسفانه برخی از مدیران دچار خطای هاله‌ای هستند. دور و برشان را نگاه می‌کنند و تا می‌بینند که ده نفر دارند از آنها تعریف و تمجید می‌کنند، به خودشان غره می‌شوند. کاری به نظر و حرف مخاطب ندارند. خطای هاله‌ای بلای جان مدیران یک رسانه است.

صالحی اولویت شبکه برای پخش تبلیغات بازرگانی را اینگونه مطرح کرد: فعلا تبلیغات بازرگانی نداریم اما اگر بنا شود در آینده داشته باشیم، اولویت‌مان تبلیغ کالای ایرانی است؛ چون در بین بینندگان شبکه فراتر، مخاطبان خارجی زیادی دیده می‌شوند و با ظرفیتی که این شبکه دارد، می‌توان کالای ایرانی را به دنیا معرفی کرد. البته اجازه نمی‌دهم آگهی در هر جایی از کنداکتور جای بگیرد و قطعاً مهندسی کنداکتور خواهیم داشت.

مدیر این شبکه، به موانع تولید محتوا با این کیفیت تصویر نیز پرداخت و گفت: تولید محتوا با این کیفیت اما موانعی هم دارد. در مواقعی می‌بینیم که در مرحله تدوین برنامه، محتوای ضبط شده با کیفیت بالا را کم‌حجم می‌کنند و کیفیت آن را پایین می‌آورند! ترس از تغییر یکی از مهم‌ترین موانع است. نباید از این موضوع غافل شویم که اگر این تغییر رخ ندهد، چندین سال دیگر، این محتوا قابل استفاده نیست. حدوداً ۵۰ الی ۶۰ درصد از آثار سیما، کارهایی است که باید حداقل ۴K تولید شوند.

او تاکید ورزید که موانع کار تنها به این موارد خلاصه نمی‌شود و سختی‌های مسیر راه‌اندازی شبکه را اینگونه برشمرد: ما حتی در خصوص فرستنده‌ها، به گونه‌ای عمل کردیم که نیاز به خرید هیچ فرستنده‌ای نباشد. فرستنده‌های آنالوگ و دور ریخته شده را تعمیر و تبدیل به دیجیتال کردیم و برای سیگنال‌رسانی به استان‌ها بکار گرفتیم. همه اینها در حالی است که در شبکه فراتر روزانه ۳ ساعت برنامه پخش می‌کنیم و این سه ساعت برنامه بازپخش می‌شود و ۲۴ ساعت کنداکتور شبانه روز را پر می‌کند که این مقدار، در مقایسه با سایر شبکه‌های تلویزیون و با توجه به بودجه دریافتی‌مان که حدوداً ۱۵ میلیون تومان است، عدد قابل توجهی است.

آمار مرکز تحقیقات صداوسیما معتبر نیست

صالحی بازخوردی که از مخاطبان این شبکه دریافت می‌کنند را اینگونه توصیف کرد: پیام‌های زیادی هم از مخاطبان داخل کشور و هم خارج از کشور دریافت می‌کنیم. هر موقع مخاطب شروع به نقد تو می‌کند، یعنی به تو توجه می‌کند و برایش اهمیت داری.

وی در پاسخ به اینکه چرا با وجود این حجم از مخاطب، شبکه فراتر در آمار مرکز تحقیقات صداوسیما در دسته پربیننده‌ها به چشم نمی‌خورد، گفت: آمار مرکز تحقیقات صداوسیما را معتبر نمی‌دانم. من مرکز تحقیقات می‌توانم جامعه آماری‌ام را طوری تنظیم کنم که بهترین نتیجه یا بدترین نتیجه را به من بدهد. به آنها توصیه کردم که پایش فضای مجازی را به نظرسنجی‌هایتان اضافه کنید؛ گفتند نظراتی که در فضای مجازی مطرح می‌شود را قبول نداریم! مگر می‌شود کسی ۵۰ میلیون کاربر فارسی اینستاگرام را قبول نداشته باشد؟! درست است که پلتفرم را قبول نداریم؛ اما کاربرانش که مخاطبان ما هستند را باید قبول داشته باشیم.

بکار می‌شود. یعنی عملاً استفاده‌ای از اندوخته خود در این دانشگاه نمی‌کند. بسیاری از اساتید این دانشگاه هم مستقیماً و بدون آنکه بدنه سازمان را درک کنند، جذب دانشگاه شده‌اند. یعنی فقط مدیر بودند و بدون کار عملیاتی در سازمان، آمده‌اند تا به دانشجوی کار عملیاتی یاد بدهند. باید جریان سازی رسانه‌ای را درک کنیم و بشناسیم و دانشجوی را هم مثل خودمان بار بیاوریم. دانشگاه صداوسیما همواره به دنبال این بوده که بعد علمی را تقویت کند؛ این خیلی حرف است اما به تنهایی کفایت نمی‌کند. اگر بهره‌وری دانشگاه صداوسیما ارتقا پیدا کند، خیلی از مشکلات سازمان حل می‌شود.

یقه بستن و تسبیح نباید ملاک باشد؛ باید ببینیم چه کاری از طرف برمی‌آید

ابوالفضل صالحی در پاسخ به این سوال که آیا دفتر ارتباطی بین دانشگاه صداوسیما و سازمان می‌تواند در تقویت تعامل این دو موثر باشد یا خیر، گفت: دفتر چرا؟ مگر نه اینکه این دانشگاه متعلق به صداوسیماست؟ چرا دانشجوی صداوسیما برای ورود به سازمان باید آفیش شود؟ مگر او از فیلترهای گزینشی ما عبور نکرده است؟ ای کاش اجازه می‌دادیم که دانشجوی با ورود به این فضا، هدف خود را معین کند. ما وقتی می‌خواهیم یک نیرو از دانشگاه صداوسیما بیاوریم، باید هزار تفاهم‌نامه امضا کنیم و تهش هم چیزی در نمی‌آید.

او با ابراز تاسف بابت برخی فیلترهای گزینشی نادرست، تاکید کرد: من می‌توانم بیش از ده نفر از فارغ‌التحصیلان زبده دانشگاه صداوسیما نام ببرم که الان ایران نیستند؛ چرا ایران نیستند؟ درد ما این است. مثلاً کاوه کنعانی فارغ‌التحصیل دانشگاه صداوسیما و یکی از بهترین انیمیشن‌سازان ایران است که متأسفانه اینقدر اذیت شد که از کار در سازمان صداوسیما فراری است. نیروگزینی ما نباید به شکلی باشد که نگاه کنیم آیا شخص یقه می‌بندد و تسبیح دست می‌گیرد یا خیر. باید ببینیم که چه کاری از او برمی‌آید و ببینیم چه چیز در چنته دارد تا بوسیله آن محتوا تولید کند و ما را به اهداف متعالی برساند.

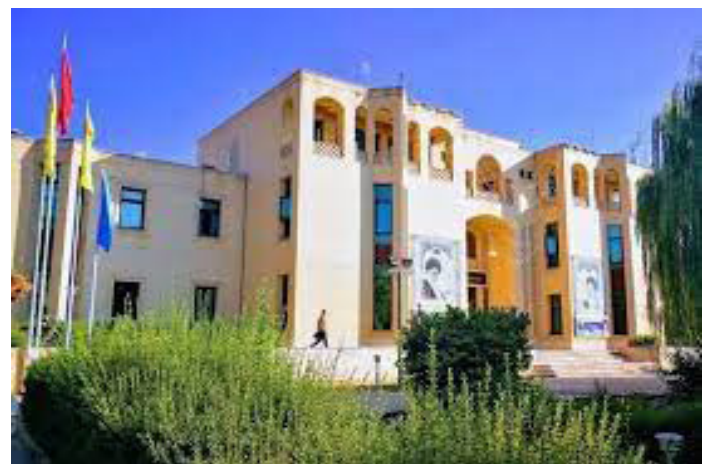
وی افزود: در سازمان صداوسیما این مشکل مالی وجود دارد اما چیزی که مهم است این است که دانشجویان اجازه داشته باشند که از همان اول بیایند و در حوزه برنامه سازی کار عملیاتی کنند. مگر نه اینکه قرار است آنها چند سال دیگر در این سازمان مشغول بکار شوند؟ چند ماه پیش یکی از فارغ‌التحصیلان دانشگاه

او از نحوه تخصیص بودجه به صداوسیما در سال ۱۴۰۱ نیز انتقاد کرد و گفت: در بودجه ۱۴۰۱ گفته شده که ۶۰ درصد آنتن باید به آگهی بازرگانی اختصاص یابد تا سازمان از این طریق درآمدزایی کند. این موضوع آفت بزرگی است و از اهمیت بالایی برخوردار است و به نظرم باید بیش از پیش به آسیب‌های آن پرداخته شود.

بهره‌وری دانشگاه صداوسیما ارتقا یابد، بسیاری از مشکلات سازمان حل می‌شود

صالحی که خودش دانش‌آموخته دانشگاه صداوسیماست، درباره ارتباط و تعامل شبکه فراتر با این دانشگاه گفت: شبکه فراتر با گروه فنی و تولید دانشگاه صداوسیما در ارتباط است و ما از ظرفیت‌های موجود در این دانشگاه آگاهیم. تصویربرداری و فیلمبرداری در حوزه VR و AR یکی از همان ظرفیت‌هاست که در این دانشگاه می‌توان روی آن سرمایه گذاری کرد و جای کار بسیاری دارد. کارهای بسیاری می‌توان برای دانشگاه صداوسیما تعریف کرد. به‌عنوان مثال در این دانشگاه مطالعات ارزشمندی در حوزه پیش‌رانی محتوا می‌توان انجام داد. با مسئولان دانشگاه هم صحبت کردم و گفتم اگر بخواهیم هم در حوزه فنی و هم تولید کارهایی برای دانشگاه صداوسیما لیست کنم، می‌توانم سه صفحه موضوع برایتان بنویسم.

او ادامه داد: صداوسیما مدیر به اندازه کافی دارد؛ اما برنامه سازی که برنامه در شان نظام اسلامی تولید کند، کم دارد. یک دلیل این است که متأسفانه ارتباط دانشجویان صداوسیما با بدنه سازمان قطع است. علاوه بر آن، خیلی اوقات می‌بینیم که فارغ‌التحصیل رشته گرافیک دانشگاه صداوسیما، در پخش شبکه مشغول

لندن دانشکده‌ای به نام «مدیا سیتی» هست که بی‌بی‌سی تمام نیروهایش را از آنجا می‌گیرد. این دانشکده دانشجویی پذیرد و متخصص سوشال مدیا در برنامه تلویزیونی تربیت می‌کند؛ متخصص جلوه‌های ویژه تربیت می‌کند. ما الان دانشکده هنرهای دیجیتال را در دانشگاه صداوسیما داریم اما خروجی‌اش کجاست؟

خروجی دانشجویی روی آنتن دیده شود، دانشجویی انگیزه می‌گیرد

مدیر شبکه فراتر در پایان زاویه دید سازمان صداوسیما نسبت به دانشگاهش را مورد نقد قرار داد و بیان کرد: وقتی خروجی دانشجویی روی آنتن دیده شود، دانشجویی انگیزه پیدا می‌کند. در حال حاضر در سازمان صداوسیما، سر و کله مراکز پیشران تحت عناوین سیرنگ و رسانش و... جهت تربیت نیرو پیدا شده است. غافل از اینکه اگر بهره‌وری دانشگاه صداوسیما ارتقا یابد، بسیاری از مشکلات صداوسیما حل می‌شود. مسابقه‌هایی روی آنتن تلویزیون داریم که اگر فقط و فقط هزینه دکورشان را - فارغ از سایر هزینه‌های تولید - محاسبه کنیم، به اعداد کلانی می‌رسیم. سوال من این است که کدامیک از تولیدات دانشجویان دانشگاه صداوسیما در این حد حمایت شده است؟

صداوسیما که امریه‌اش را در این معاونت می‌گذراند، سربازی‌اش تمام شد و رفت. به او گفتند باید بروی و منتظر انجام فرایند استخدام بمانی و پس از آن مشغول بکار شوی. به عبارت دیگر، نیرویی که ما دو سال با او کار کردیم و با سیستم آشنا شده را ناچار به تحمل وقفه‌ای اجباری می‌کنند. علت این وقفه چیست؟ چرا این فرایند استخدام نباید زودتر انجام شود و فارغ‌التحصیل دانشگاه بلافاصله بعد از سربازی استخدام گردد؟ کوتاه کردن این فرایند که دیگر پول و بودجه نمی‌خواهد!

جای برخی رشته‌ها در دانشگاه صداوسیما خالی است

این دانش‌آموخته دانشگاه صداوسیما خلاء موجود در این دانشگاه را اینگونه توصیف کرد: دانشگاه صداوسیما رسمیت دارد. دغدغه ندارد. دانشگاه صداوسیما از نظر همه مهم است. شک نکنید. فقط ما باید دانشگاه صداوسیما را بشناسیم و دانشگاه صداوسیما هم ما را بشناسد. در حال حاضر در دانشگاه صداوسیما، رشته تصویربرداری نداریم. نورپردازی نداریم. یکی از عناصر زیبایی‌بخش برنامه، همین نورپردازی است؛ اما حتی عنوان شغلی نورپرداز را از سازمان حذف کرده‌اند. ما این عنوان شغلی را احتیاج داریم. نه تنها عنوان شغلی‌اش را احتیاج داریم بلکه به آموزشش هم نیازمندیم.

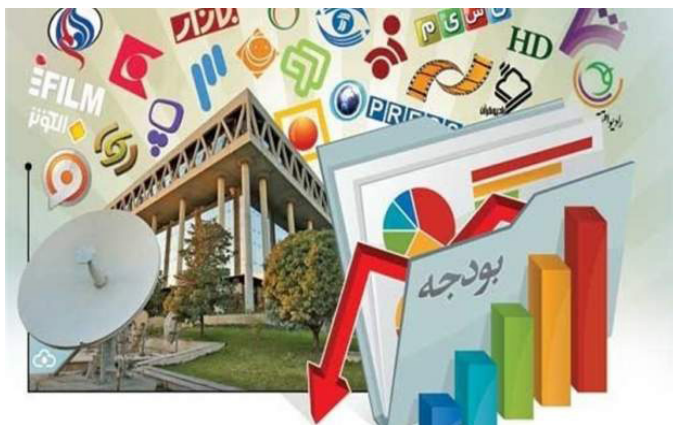
صالحی در ادامه به شیوه آموزش رسانه‌ای در کشورهای خارجی اشاره کرد و گفت: در تمام دنیا کورس‌های آکادمیک رسانه‌ای زیادی وجود دارد. در

اندر مصائب بودجه دولتی صداوسیما!

می‌توانند برای رقابت با شبکه‌های خصوصی برای ارتقای کیفیت تلاش بیشتری کنند.

وابستگی صدا و سیما ملی به دولت علاوه بر کاهش کیفیت برنامه‌ها از لحاظ فکری می‌تواند در بسیاری از موارد با منافع و افکار عمومی در تضاد باشد. یعنی در صدا و سیما بارها شاهد این اتفاق بودیم که مردم به منعکس نکردن دغدغه‌ها و خواسته‌ها و مشکلات آن‌ها در رسانه ملی معترض هستند. همچنین از لحاظ تبلیغات فکری و ایدئولوژیک بارها شاهد آن بودیم که صدا و سیما علنا از طیف خاص و ایدئولوژی سیاسی خاصی بدون دلیل و با سانسور ایدئولوژی‌های دیگر حمایت کرده، این مسئله بیشتر به علت وابستگی به دولت است.

استقلال صدا و سیما می‌تواند تا حدودی بار افکار منفی عمومی را از دوش خود بردارد.

طبق اصول اسلامی و مبتنی با تاکیدات مقام معظم رهبری در سخنرانی‌های ایشان، صدا و سیما باید شفاف سازی را در دستور کار خود قرار دهد. بررسی کامل اتفاقات و نتیجه‌گیری مبتنی بر حق و چشم‌پوشی از برخی منافع سیاسی، فقط با استقلال مالی صدا و سیما امکان پذیر است. همچنین جذب شبکه‌های خصوصی که یکی از راه‌های استقلال فکری صدا و سیما است، راه حقیقت‌گرایی را باز خواهد کرد. ایجاد مجرای برای ارتباط فکری و فرهنگی و تقابل‌های فرهنگی جزو اولویت‌های فکری جامعه امروز است. نگارنده واقف به این موضوع است که اهمیت افکار عمومی و تاثیر گذاری رسانه‌ها بسیار بالاست و بعضا غیر قابل تصحیح است؛ اما این موضوع اهمیت

محمد مهدی صحبتی

کارشناسی روزنامه نگاری

صدا و سیما مانند بسیاری از سازمان‌های کلان در کشور ما به دولت وابستگی دارد. رویه‌ای که از اوایل انقلاب بوده و تا زمان شروع ریاست جمهوری هاشمی رفسنجانی، صدا و سیما بدون تبلیغات و با بودجه مستقیم دولت امورات خود را می‌گذراند. بعد از شروع کسری بودجه نسبت به ارقام تامینی از سوی دولت شروع به تبلیغات کرد که از دید خیلی از افراد این تبلیغات غیر مجاز بود؛ زیرا آن را همسو با تبلیغات لیبرال می‌دانستند. رویه صدا و سیما به سمتی رفت که در حال حاضر طبق گزارش رسمی سازمان صدا و سیما و به گزارش ایسنا، سالانه ۲,۷۰۰ میلیارد از تبلیغات و ۲,۶۱۹ میلیارد تومان عایدی این سازمان از بودجه دولتی است.

آمار فوق نشان می‌دهد صدا و سیما همچنان به طور کامل به دولت متکی است. عدم نبود تفکر درست برای مستقل سازی درآمد صدا و سیما آن هم در راه درست، تبعاتی دارد که نمی‌توان به راحتی از آن عبور کرد. در ادامه به مواردی اشاره خواهیم کرد که طی این سال‌ها بارها توسط افراد مختلف و به روش‌های مختلف گفته شده ولی علت آن که صدا و سیما رویه خود را تغییر نمی‌دهد، جای سوال برای تمامی مخاطبان خود و نقد کنندگان آن باقی می‌گذارد، در حالی که اهمیتی برای پاسخ دادن به سوال منتقدین وجود ندارد. چند مورد آن عبارت است از: عدم رقابت در تولید با کیفیت محتوا که نتیجه‌ای جز ضعیف‌تر شدن روز به روز صدا و سیما در پی نخواهد داشت. وقتی که بازار رقابتی حاکم نباشد؛ در خوش‌بینانه ترین حالت، کیفیت تغییری نمی‌کند و دلیلی برای پیشرفت و بهتر شدن نیست. صدا و سیمای کاملاً دولتی تلاشی برای ارتقای کیفیت نمی‌تواند بکند؛ زیرا ویژگی بازار انحصاری همین است؛ اما اگر صدا و سیما موفق به جذب سرمایه گذاری در صنعت رسانه‌ای شود و شبکه‌های خصوصی افتتاح گردند، مسلماً تلاش برای بهبود کیفیت بیشتر خواهد شد. یک نهاد خصوصی با فکر تجارت پا به این عرصه خواهد گذاشت و مسلماً برای برنامه بی کیفیت و وقت پر کن اقدام نخواهد کرد، در نتیجه شبکه‌های دولتی

کمیت در نیروی انسانی و بالا بردن کیفیت می‌تواند تا حد زیادی صدا و سیما را در ارتقای کیفیت و کاهش هزینه‌ها یاری کند. همچنین راه‌های تامین تکنولوژی‌های مورد استفاده نیز جزو موارد کاهش هزینه‌هاست. در کل استقلال صدا و سیما مسئله‌ای کاملاً ضروری است؛ زیرا محبوبیت عمومی آن را مانند سابق احیا خواهد کرد.

گفت‌وگوی فکری، دینی، سیاسی و محل اجتماع و گفت‌وگو بودن رسانه ملی و نماینده‌ای از همه طیف‌های مردم بودن را منتفی نمی‌سازد.

صدا و سیما هزینه‌ی بسیار زیادی دارد و این هزینه‌ها اعم از نیروی انسانی و تکنولوژی قابلیت جبران از طریق درآمد زایی را داراست. اما مسئله مهم کاهش

در حمایت و شفاف سازی و آگاه سازی ملت است. در زمان انتخابات با پخش آهنگ‌های مختلف اقوام ایرانی، ناهنگ‌ها و برنامه‌هایی که پخش می‌شد، در روحیه بخشی تاثیر به سزایی داشت.

در چند سال اخیر شبکه پویا، امید و افق در این زمینه موفق بوده‌اند. بیشتر برنامه‌ها، ناهنگ‌ها و پویانمایی‌هایی که از این شبکه‌ها پخش می‌شوند، روند پویایی دارند. قسمتی از یک پویانمایی ایرانی خوش ساخت و با کیفیت از شبکه پویا پخش شد که تصویرمان این بود ساخت یک کشور خارجی باشد؛ اما دیدیم شخصیت‌های داستان از روی شوق «یا زهرا، یا زهرا» می‌گویند و جملات نابی مانند کلام رهبر معظم انقلاب و امام خمینی (ره) به زبان می‌آورند و در ادامه جمله‌ای که یکی از شخصیت‌های پویا نمایی گفت: «دوران بزن در رو، تموم شده.» و جملاتی که بزرگ‌ترها درباره‌ی بچه‌ها به کار می‌بردند دقیق و حساب شده بود. به جای گفتن: «امان از بچه‌های امروزی!» به آن‌ها می‌گفتند: «شما آینده‌سازای این مملکتید.» وقتی بچه‌ها این‌ها را در قالب یک پویانمایی و فضای داستانی جذاب تماشا می‌کنند، اگر هیچ پیش‌زمینه‌ای هم نداشته باشند، خودشان را باور می‌کنند و تشویق می‌شوند و برای آینده کشورشان تلاش می‌کنند.

پویانمایی فاخر

پگاه پرهون

کارشناسی ارشد علوم ارتباطات

رسانه‌های غربی و معاند با پیروزی انقلاب اسلامی علیه جمهوری اسلامی شروع به فعالیت و ناامید کردن ملت ایران کردند و با استفاده از عملیات روانی رسانه‌ای و انتشار اخبار کذب، برای جلب توجه مردم ایران به فعالیت پرداختند؛ در صورتی که صدا و سیما ملی جمهوری اسلامی در برابر تمام اخبار و برنامه‌های کذب و عملیات روانی رسانه‌ای شبکه‌های معاند و خارجی ایستادگی می‌کند و با شفاف سازی مسائل از دروغ‌گویی و اطلاعات جعلی به آگاه سازی مخاطب می‌پردازد تا عقل سلیم ملت اسلامی، دشمنان جمهوری اسلامی را بشناسند و با پخش اطلاعات واقعی و حقیقی و بدون ترس برای مخاطبین موجب دلگرمی و امیدواری شوند و مهمترین نکته پرداختن به قوت‌های داخلی و پاسخ صریح، مفید و به موقع به شبهات و شایعات خارجی است.

صدا و سیما می‌تواند با تولید و پخش برنامه‌های استعداد یابی جوانان، معرفی جوانان موفق و صاحب ایده و حمایت از کارآفرینان سبب امیدواری نسل جوان در رسیدن به اهدافشان باشد. صدا و سیما ملی در چند سال اخیر به تولید برنامه‌های ذکر شده پرداخته، که خوشبختانه مورد استقبال جوانان قرار گرفته است. صدا و سیما با پخش اخبار امید آفرین مانند رسیدگی به عدالت اجتماعی و برخورد با ناقضان حقوق مردم و پیگیری متخلفان قانون در جهت امیدواری ملت جمهوری اسلامی گام برداشته است. رسانه‌ها و شبکه‌های معاند در جهت ناامیدسازی و کم کاری و همراهی نکردن مردم با دولت و حکومت جمهوری اسلامی در مراسمات مذهبی و سیاسی مانند انتخابات تلاش می‌کنند که با شکست مواجه می‌شوند و این نتیجه‌ی تلاش‌های صدا و سیما ملی

شیخون به قلب صداوسیما، هک یا نفوذ؟

دسته سوم نیز ترکیبی از حمله سایبری و نفوذ عامل انسانی را علت ماجرا معرفی کردند.

شاید در فراتحلیل بتوان به این نکته نیز اشاره کرد که این حادثه، تدارک و طراحی پیچیده‌ای با همکاری برخی عناصر داخلی و سرویس‌های امنیتی متخاصم با اهدافی چند لایه بوده است. اهدافی از جمله زیر سوال بردن سیستم امنیتی جمهوری اسلامی و نمایش ناتوانی دستگاه‌های مسئول در تامین امنیت سایبری کشور باشد. هدف دیگر صف آرایی گروه‌های داخلی در مقابل رویکرد تحولی در دوران مدیریت جدید می‌باشد چراکه منافع خود را در معرض تهدید و آسیب می‌بینند. فراتحلیلی که تاخیر عجیب سازمان منافقین در موضع گیری و پذیرفتن مسئولیت این خرابکاری، آنرا تقویت می‌کند. به نظر می‌رسد سازمان منافقین با چهره‌ای کریه و منفور نزد ایرانیان، بهترین پوشش برای این خرابکاری می‌باشد. و این زنگ هشدار است برای مدیران ارشد سازمان صداوسیما.

اگرچه ناظرین پخش با اقدام به موقع و قابل تحسین مانع از ادامه پخش تصاویر شدند اما عدم روایت درست رسمی توسط مسئولین امر در ادامه و آن‌هم با گذشت بیش از ۶۰ روز سبب شد که صداوسیما در مواجهه با این حادثه عملکرد قابل قبولی نداشته باشد.

انتظار این بود که نتیجه بررسی‌ها ظرف مدت کوتاهی به سمع مردم برسد که اهداف این خرابکاری چه بوده؟ به چه نحو و توسط چه کسانی طراحی و اجرا شده است؟ هک بوده یا نفوذ عامل انسانی و یا هر دو؟ نفع آمرین و عاملین در این ماجرا چیست؟ حفره‌های سازمان چه بوده و آیا برای برطرف شدن

مهدی فراشی

کارشناسی ارشد روزنامه نگاری

پنجشنبه ۷ بهمن‌ماه ۱۴۰۰ بود که خبری به مثابه یک بمب در فضای رسانه‌ای ایران منفجر شد؛

صداوسیما هک شد!

تصاویر سرکرده‌های گروهک منافقین برای لحظات کوتاهی به همراه شعارهایی در برخی شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی پخش شد. خرابکاری به مدت ۱۰ ثانیه در شبکه یک، قران، رادیو پیام و رادیو جوان اتفاق افتاد. این خبر به تیر یک بسیاری از رسانه‌های داخلی تبدیل و پیرامون آن بحث‌های زیادی نیز در شبکه‌های اجتماعی شکل گرفت. رضا علیدادی معاون توسعه فناوری‌های سازمان صداوسیما به عنوان اولین موضع‌گیری رسمی سازمان از احتمال حمله هکری سخن به میان آورد و گفت: «باتوجه به اینکه زیرساخت‌های مد نظر از قبل در نظر گرفته شده بود، به نظر می‌رسد این اتفاق، کار ساده‌ای نیست؛ کار فوق‌العاده پیچیده‌ای است که به احتمال خیلی زیاد کسانی که صاحب این تکنولوژی هستند می‌توانند از «بک‌دور»ها و امکاناتی که خودشان از قبل روی سیستم‌ها در نظر گرفتند، بهره‌برداری کنند و بتوانند به زیرساخت‌ها صدمه بزنند.»

و توضیحات تکمیلی را به بررسی‌های بیشتر در آینده ارجاع داد. توضیحات تکمیلی‌ای که هیچ‌گاه به صورت رسمی اعلام نشد و در این ضعف اطلاع رسانی صداوسیما، بازار تحلیل‌ها و اخبار ضد و نقیض و شایعات نیز داغ‌تر از همیشه شد.

برخی معتقدند این حمله سایبری بوده و به دلیل نیازمندی به تکنولوژی بالا، سازمان منافقین به تنهایی توانایی انجام آنرا نداشته و احتمالاً پای سرویس‌های امنیتی کشورهای متخاصم نیز در میان است.

دسته دوم نیز با تکیه بر این نکته که سیستم پخش از اینترنت جهانی استفاده نمی‌کند، احتمال حمله سایبری را مردود دانسته و نفوذ عامل انسانی را علت این اتفاق دانستند.

است، نداشتن راهبرد مشخص در مواجهه با بحران‌ها و حوادث است که به همین دلیل در بیشتر موارد عرصه عمومی و فضای رسانه‌ای کشور مغلوب روایت نادرست دشمن می‌شود. امید است در دوره تحولی جدید، نگاه امنیتی به خبر جای خود را به گفتگوی صادقانه با مردم و اقناع آن‌ها در حوادث دهد.

آن برنامه ریزی شده است یا خیر؟ و سوال‌های دیگری که از حوصله این نوشتار خارج است.

به هر روی از کنار این مسئله نباید به سادگی عبور کرد چراکه رمزگشایی از آن، پاسخ بسیاری از سوالات مهم، احیای اعتماد خدشه دیده مردم به صداوسیما و تدبیری است برای جلوگیری از تکرار اتفاقات مشابه.

متأسفانه کلان معظلی که صداوسیما به آن دچار

نگاهی کوتاه به برنامه های نوروزی

فاطمه پناهی پور

کارشناسی روزنامه نگاری

به طور ویژه در ساعات منتهی به لحظه تحویل سال نو با مخاطبان علاقه‌مند خود همراه بود.

شبکه چهار نیز، در برنامه تحویل سال و برای نخستین بار در برنامه «چرخ» جایزه تولید علم را با هدف ترویج علم پخش کرد. این برنامه با هدف پیوند ترویج علم با دانش عمومی، بسترسازی زمینه‌های ترویجی برای شناخت ظرفیت‌های اقلیمی و فرهنگی کشور و جلب توجه عموم مردم به شناخت علمی محیط پیرامون خود و ترویج روش‌های علمی تولید شده است. «بهار جان» شبکه پنج سیما هم از روزهای آخر اسفندماه با اجرای مصطفی امامی به صورت زنده به استقبال نوروز ۱۴۰۱ رفت و اوقات دلنشینی را در ساعات تحویل سال رقم زد. ویژه برنامه تحویل سال نو شبکه قرآن با عنوان «سلام» تا لحظه تحویل سال به صورت زنده و مستقیم از حرم مطهر امام رضا (ع) روی آنتن رفت که دعوت از میهمانان ویژه و پخش آیتم‌های جذاب از بخش‌های این برنامه بود.

شبکه نسیم با پرمخاطب‌ترین برنامه خود «خندوانه» با اجرای رامبد جوان به استقبال بهار و نوروز رفت

طبق اظهارات مسئولین برنامه‌هایی که برای نوروز ۱۴۰۱ تهیه و تولید شدند، مجموعه‌ای از کارهای متفاوت و متنوعی بود که علاوه بر ترویج فرهنگ ایرانی و اسلامی و افزایش دانش و آگاهی‌های عمومی، وجه طنز و سرگرمی پر رنگی نیز داشت.

آن طور که به نظر می‌رسد امسال دست تلویزیون در تهیه ویژه برنامه‌های نوروز پُر بود و مجریان محبوب مردم داخل استودیو و مخاطبان در منزل، به استقبال سال جدید رفتند.

شبکه یک سیما برنامه تحویل سال خود را با «فرمول یک» و اجرای علی ضیاء به روی آنتن برد و در طول ۸ شب با میزبانی چهره‌های مردمی میهمان نوروزی خانه‌های مخاطبان بود. عیدانه «عمو پوررنگ» با اجرای داریوش فرضیایی از عید نیمه شعبان تا سال تحویل ۱۴۰۱ به صورت زنده از شبکه دو پخش شد و پخش فصل سوم «عصر جدید» با اجرای احسان علیخانی از پرمخاطب‌ترین برنامه‌های سیما بود که

و در آخر پخش مسابقات دیدنی سیما و قالب جذاب «رنالیتی‌شو» که به روی آنتن رفت؛ مسابقات «ایران» و «دستپخت» شبکه یک سیما، سری جدید مسابقه جذاب و دیدنی «عصر جدید»، «خانه ما» شبکه سه، مسابقه «آشپزی با مامان» شبکه پنج سیما، سری جدید برنامه «دورهمی» و «تهمت» شبکه نسیم، مسابقه «شهروند و مافیا» شبکه سلامت، مسابقه «تماس» شبکه افق، مسابقه «۷۷ ساعت» شبکه آموزش از جمله مسابقه‌های جذاب و مهیجی بود که در ایام نوروز میهمان خانه‌های مردم بود.

علاقه‌مندان به ورزش هم توانستند «برترین‌های قرن ورزش ایران»، «لذت فوتبالی»، «فوتبال برتر» و «ویژه برنامه قرعه‌کشی جام جهانی» را از شبکه ورزش ببینند.

در نوروز مجموعه مستندهای متنوعی از بهترین مستندهای ایرانی و روز جهان پخش شد که از جمله آن می‌توان به مستندهای «خط شکن»، «آرشیویست»، «ترنج»، «رانندگی برای بقا»، «دنیای موتورسیکلت»، «بومرنگ» و ... اشاره کرد.

با توجه به طیف گسترده‌ی برنامه‌ها چه از لحاظ ساختار و چه از لحاظ محتوا صداوسیما سعی کرده برای همه‌ی مخاطبان خود برنامه‌هایی تدارک ببیند.

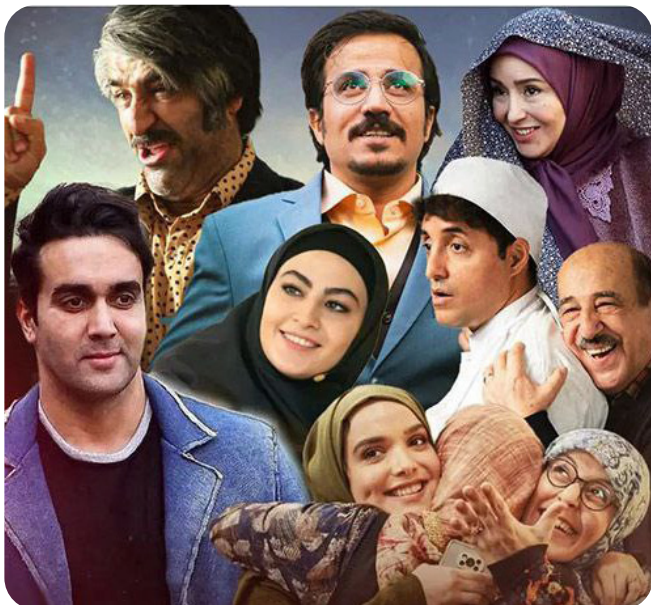
همچنین دیگر شبکه‌های سیما برنامه‌های خود را منقطع به استقبال از بهار کردند.

سریال‌های نوروزی تلویزیون به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده بود که شامل تنوع در ژانرهای طنز، ملودرام، خانوادگی، درام و... بود و از ساعت ۲۰ تا ۲۳:۳۰ مخاطبان مختلف با سلیقه‌های گوناگون را با خود همراه می‌کرد.

فصل سوم سریال طنز «زیرخاکی» از شبکه یک سیما پخش شد. مجموعه‌ای که در هر بار پخش توانست مخاطبین بسیاری را جذب خود کند. اثر جدیدی از جلیل سامان که با نگاهی طنز به وقایع تاریخ معاصر می‌پردازد. شبکه دو سریال طنز «خداداد» را برای مخاطبان پخش کرد سریالی طنز با مشکلاتی که طعم آشنایی با عوام دارد و در پشت طنزش حکایتی دیگر را بیان می‌کند. فصل دوم سریال «تجلا» که بینندگان، پیش‌تر شاهد پخش فصل یک آن بودند از شبکه سه روی آنتن رفت که بیانگر رویداد های تلخی از دوران بعد انقلاب و شورش منافقین و جنگ ۸ساله بود. در این سریال با مظلومیت مردم جنوب و دلاوری های آنها بیشتر آشنا شدیم. سریال «دردسرای شیرین» میهمان نوروزی شبکه پنج سیما بود که روایتگر قصه زوج جوانی است که در زندگی با چالش‌هایی جدی روبرو می‌شوند. در کشاکش این چالش‌ها حوادث و اتفاقاتی دیگر برای آنان رخ می‌دهد که گاه زمین می‌خورند و گاه برمی‌خیزند اما کسی نمی‌داند سرنوشت برای آنان چه رقم زده

سینمای سیما هم با بیش از پخش ۱۶۰ فیلم سینمایی داخلی و خارجی جدید برای مخاطبان خود سرگرمی را فراهم کرد و یک عیدی ویژه به علاقه‌مندان به هنر هفتم داد که از این تعداد ۱۵۰ فیلم خارجی و ۱۰ فیلم ایرانی بود.

در بخش کودک مرکز صبا، ۲۰ عنوان مجموعه پویانمایی جدید برای نوروز ۱۴۰۱ تدارک دید که انیمیشن پرمخاطب «پهلوانان»، «شکرستان»، «مثلثانه» و... از جمله آنها بود. برنامه «جمعمون جمعه» از شبکه دو، «منم بچه مسلمان» از شبکه قرآن، «عجوبه‌ها» از شبکه سه، «کاری بشه کارستون» از شبکه آموزش هم در حوزه کودک و نوجوان برای نوروز در نظر گرفته شده بود.

عصر جدید یا قدیم؟

فاطمه کتابی

کارشناسی روزنامه نگاری

رفته است اما پخش آن، نه تنها با هیچ خلاقیت و نوآوری نسبت به فصل‌های گذشته همراه نبوده است بلکه، کیفیت اجراها نیز کاهش پیدا کرده است.

تغییر داوران در این فصل از عصر جدید، تغییری در روشن شدن چراغ‌های سفید ایجاد نکرده است و همچنان رای دادن‌های احساسی و غیر تخصصی و گاه بدون استدلال داوران همچنان پابرجاست.

کل‌کل‌های مجری با دیگر عوامل برنامه و متوسل شدن به نمایش در آوردن ازدواج ساختگی از شیوه‌های جذب مخاطب است که در فصل‌های گذشته نیز از آن استفاده شده بود.

حال مخاطبان تلویزیون به دلیل نبودن برنامه در رسانه ملی همچنان به تماشای عصر جدید فاقد خلاقیت ادامه می‌دهد. شعور مخاطب، نیاز مخاطب و اقناع مخاطب کجای داستان برنامه سازان است را بهتر است از برنامه‌سازان صدا و سیما بپرسیم!!

تلویزیون همراه همیشگی مردم و برنامه‌های تلویزیونی پای ثابت شب نشینی‌های خانواده‌های ایرانی بوده است که نقش آن در تعطیلات از جمله عید نوروز پر رنگ تر است.

در بین ویژه برنامه‌های نوروزی عصر جدید بیش از دیگر برنامه‌ها بازار گرمی کرده است.

اگر اهل فضای مجازی باشید؛ قطعاً عنوان هشتگ عصر جدید را زیاد دیده‌اید.

شروع این برنامه از سال ۹۷ با حضور یکی از پرتعدادترین مجریان و برنامه‌سازان تلویزیونی، نوید برنامه‌ای پر مخاطب و جذاب را نوید می‌داد که این چنین نیز شد...

برنامه عصر جدید به سرعت گوی سبقت را از دیگر برنامه‌ها ربود و خود را در دل خانواده‌های ایرانی باز کرد.

اما پس از گذشت چندی و فروکش کردن هیجانات، ابعاد دیگری از این برنامه استعداد یابی نمایان شد. حالا فعالان فضای مجازی با هشتگ عصر جدید به میدان آمده و شروع به نقد این برنامه کردند.

عدم ابداع و نوآوری در تولید برنامه و تقلیدی بودن تمام آیتم‌ها و حتی طراحی صحنه و دکور، دست خالی برنامه‌سازان صدا و سیما را رو کرد.

برخی نقدها به مفهوم واژه استعداد و مفهوم استعداد یابی وارد شد.

به راستی عصر جدید استعدادها را شناسایی می‌کند؟ یا به مهارت‌ها رای می‌دهد؟

سیر نزولی اجراها که بیشتر شامل اجرای نمایش‌ها است مهر ناصواب بودن به انتخاب داوران زده است.

عده‌ای از منظر تربیتی به آن نگریستند؛ تنزل جایگاه آموزش و پرورش و تشویق و تایید توانمندی‌هایی که لزوماً کابردی نبودند را مورد نقد قرار دادند.

حالا عصر جدید ۳ در عید ۴۰۱ روی آنتن شبکه سه

نبض صدا و سیما در دستانتان شماسه.

@IRIBnabz

شناسنامه

مدیر مسئول:

مهدی فراشی

سر دبیر:

امیرحسین عزتی

هیئت تحریریه:

محسن خسروی، حسین نیک نهاد، فرگاه افشار، محیا کوشکستانی، احمدرضا انصاری پور، سید اسماعیل عرب جعفری، مهدی فراشی، محمد مهدی صحبتی، پگاه پرهون، فاطمه پناهی پور، فاطمه کتابی

طراح گرافیک و صفحه آرا:

حسین سعادت‌مراد